

Formandens beretning ved generalforsamlingen 10. januar i Vedersø

Af Søren Dosenrode

Jeg vil først berette om Selskabets tilstand og aktiviteter i det forgangne år. Derefter lidt bredere om det, der sker på 'Kaj Munk Scenen' om jeg så må sige, og endelig vil jeg redegøre for 'Sagen Vedersø Præstegård'.

Vi har i år afholdt to bestyrelsesmøder. På det konstituerende møde her i Vedersø den 12. januar 2008 nedsatte vi et underudvalg, et præstegårdsudvalg med Jens Kristian Lings som deltager. Og så afholdt vi et egentligt bestyrelsesmøde den 11. juni, hvor Vagn Egetoft var vært i sit hjem tæt ved Fredericia.

Ud over økonomi og generalforsamling talte vi om Vedersø Præstegård, om mulige aktiviteter og om 'fund raising'. Jeg vender tilbage til situationen vedr. Præstegården senere. Af aktiviteter havde vi to planlagte; den ene var en særforestilling af *Før Cannae* og *De Herrer Dommere* ved Den Danske Skueplads, hvor vi kunne komme ind til en reduceret betaling, og så ønskede vi et seminar om 'Statens Rolle' i forhold til Vedersø Præstegård, som desværre ikke lod sig arrangere.

Som alle selskaber og foreninger er vi henvist til extern sponsoring. I det forgangne år søgte vi bl.a. Ringkøbing Bank og Ringkøbing Landbobank om tilskud til udgivelsen af Munkiana, uden held. Det er forunderligt, at de lokale banker ikke vil støtte mindet om en så stor person fra deres eget nærområde!

Så vi må prøve andre veje! Det ville jo også være herligt, hvis alle medlemmer betalte kontingent ...

Hvor mange er vi så i år? Afhængig af ens optimisme har selskabet ml. 106 og 124 medlemmer. Usikkerheden skyldes 18 medlemmer, der ikke har betalt kontingent, hverken i 2007 eller 2008. Men konkret har 15 medlemmer meldt sig ud og 10 nye ind. Så ligegyldigt hvad tallet er, ville det være godt, hvis vi alle lagde os på sinde, at skaffe nogle nye medlemmer! Hvis vi hver især, os der er her, værger 2 medlemmer i 2009, vil det betyde en fremgang på 40 medlemmer. Jørgen Albretsen, har medbragt nogle udgaver af Munkiana OG indbetalingskort! Så er opfordringen givet videre!

'Munk Aktiviteter'

Interessen for Kaj Munk stiger stødt; det er der vist ingen tvivl om! Hvis vi ser på hvor mange avisartikler, der omtalte Munk i 2008 var det ikke færre end 871, og vi oplevede at Det Kgl. Teater opførte *Ordet* – opsat af en person der ikke kan lide religion og ikke kan lide Kaj Munk ... så Kaj Munks værk taler til utroligt mange.

I 2008 så vi også antologien *Kaj Munk – opgørets dramatik* redigeret af Henrik Nygaard Andersen. En spændende samling læsninger af flere af Munks centrale skuespil. Hovedbudskabet er, at man kun kan forstå Kaj Munk og hans dramatik, hvis man også husker hans kristne udgangspunkt.

Der er også blevet skrevet mindst et speciale om Kaj Munk i det forgangne år.

På Kaj Munk Forskningscentret afholdt vi i foråret et seminar om Kaj Munk i 1920'ernes åndskamp i Danmark. Det var Peter Øhrstrøm, der havde taget initiativet og som selv gav et oplæg om Kaj Munks rolle i åndskampen.

Årets internationale Kaj Munk Seminar i Aalborg drejede sig i år om Kaj Munks dramatik. Foruden Marc Auchet, der var organisator, deltog Richard Riis og Søren Lodberg Hvas fra Selskabet med papers. I modsætning til hvad vi plejer, afholdt vi seminaret på dansk; det ville have virket kunstigt at diskutere Munks dramatik på engelsk. Men det betød ikke, at vi ikke havde deltagere fra udlandet; Marc Auchet fra Sorbonne i Frankrig og Sven Rossel fra Universitetet i Wien.

I november udkom antologien *Christianity and Resistance in the 20th Century – From Kaj Munk and Dietrich Bonhoeffer to Desmond Tutu*. Bogen sætter Kaj Munk ind i rækken af kristne, der har gjort oprør imod en diktatorisk øvrighed. Bogen viser de mange svar på spørgsmålet: må en kristen gøre oprør imod øvrigheden, og hvis ja, må det så være et voldeligt eller et ikke-voldeligt oprør?

Ellers arbejder vi stadig med det store DVD-projekt, som Peter og Jørgen præsenterede sidste år. Målet er 'Den Komplette Munk', en studieudgave, der aspirerer imod 'det komplette'.

Vi har fået tilsagn om et bidrag på 600'000.- fra Kaj Munks Mindefond. DET er flot, men baggrunden er, at Mindefondet har ønsket at nedlægge sig selv. Hvad jeg kun kan beklage!
[...]

Der ud over har Jørgen Albretsen og Peter Øhrstrøm redigeret 2 udgaver af Munkiana. Jeg er meget taknemmelig for det store arbejde, I gør! Jeg mener, at vi er ved at have fundet den rigtige blanding af stoffet og også det rigtige niveau – og så er det flot!

Så der er sket noget!

Vedersø Præstegård

Historien er bekendt: allerede under krigen ønskede en række personer at sikre Kaj Munks minde i form af 'mindestuer'.

Statsminister Buhl og Kirkeministeren gik ind i sagen lige efter krigen, indgik en aftale med Lise Munk osv.

Da aftalen skulle implementeres hed kirkeministeren Bodil Koch, hustru til Hal Koch, Kaj Munks store modstander og stærk støtte af samarbejdspolitikken. Det kan næppe undre, at Fru Koch lod sagen dø, smuldre. For at sætte lys på Kaj Munk og det han stod for, ville samtidig også betyde fokus på alt det, han ikke stod for, nemlig samarbejdspolitikken som Koch'erne støttede ...

Grundlæggende er der tale om en ulykkelig sagshåndtering fra statens side¹.

Fonden Vedersø Præstegård har sat stuehuset og haven i stand, og har udbudt istandsættelsen af resten af anlægget i licitation. De har gjort et stort og flot

¹ En detaljeret sagsgennemgang findes i Jens Kristian Lings' bog: *Skygger over Vedersø Præstegård*, 2005.

stykke arbejde, men den halvtomme skal bør fyldes!

Kaj Munk Forskningecentrets bestyrelse har et moralsk ansvar for at 'facilitere' og hjælpe så meget vi kan, med at sikre Kaj Munk et Varigt og Værdigt minde. Derfor afholdtes i november 2008 et møde, hvor alle med 'aktier i sagen' og en god vilje havde mulighed for at deltage. Herunder: Kaj Munk Selskabet, Kaj Munks Mindefond, Kaj Munk Forskningscentret, Fonden Vedersø Præstegård, Staten, Regionen, Ringkjøbing-Skjern Kommune, Mogens Munk, samt enkeltpersoner med interesse for sagen som fx Christian Mejdahl, Elisabeth Dons Christensen.

Den fælles vision blev, at der skal arbejdes for et oplevelsescenter af internationale dimensioner. En 'styregruppe' er blevet nedsat. Medlemmer: Carsten Nissen, Christian Mejdahl, Kristian Ahle og Søren Dosenrode (senere blev Hans Edvard Nørregård-Nielsen opfordret til at indtræde i gruppen).

Gruppen gav sig selv to umiddelbare opgaver:

1) at afklare Statens rolle – og vi bad før jul om foretræde for Anders Fogh Rasmussen, for at afklare Statens fremtidige rolle i.f.t. præstegården.

2) at søge fondsmidler til projektbeskrivelse, kr. 200.000,-

Ingen siger, at alt er klart og sikkert nu, langt fra, men jeg er nu en gang optimist af natur!

Jeg slutter hermed min formandsberetning!

Jens Kristian Lings udnævnt til æresmedlem af Kaj Munk Selskabet

I tilslutning til generalforsamlingen i Vedersø Sognegård lørdag den 10. januar blev Selskabets stifter og mangeårige formand, Jens Kristian Lings, udnævnt til æresmedlem. Begrundelsen for æresmedlemskabet stod kortfattet på det diplom, Jens Kristian Lings modtog:

“Jens Kristian Lings har utrætteligt arbejdet for at fremme viden om og kendskab til Kaj Munk og dennes liv og virke. Synlige og stærke resultater af dette uegennyttige arbejde har været grundlæggelsen af Kaj Munk Selskabet og dets informationsorgan Munkiana.”

Bestyrelsen ønsker endnu en gang Jens Kristian tillykke med den nye værdighed!

Billeder fra Vedersø

Den nye nordfløj – Laden.

Billeder fra nybyggeriet ved Vedersø Præstegård er brugt som 'vignetter' i dette Munkiana.

Se billederne på www.munkiana.dk